

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Azərbaycanda resursdan səmərəli və daha təmiz istehsalın irəliləməsi

RSDTI metodologiyası

Resursdan Səmərəli və Daha Təmiz İstehsal (RSDTI) proseslərə, məhsullara və xidmətlərə qarşı müdafiə mühit strategiyalarının bütövlükdə və davamlı tətbiqidir ki, bu da səmərəliliyi artırır və insanlarla mühit üçün riskləri azaldır. RSDTI, daha az resurs istifadə edərək istehsal etmək, mühitə təsiri minimuma endirmək və ümumi məhsuldarlığı artırmaq haqqındadır. **Kiçik və Orta Ölçülü Müəssisələr (KOM)** üçün RSDTI metodologiyası istehsal xərclərini azaltmaq, KOM-ların rəqabət üstünlüyünü artırmaq və ətraf mühitə dostluq praktikalarını tətbiq etmək üçün effektiv vasitədir. RSDTI, həmçinin KOM-lar arasında Dövrü İqtisadiyyat prinsiplərini təqdim etmək və təşviq etmək üçün effektiv vasitədir.

"SEMSAN" MMC - METAL EMALI (METAL ÖRTÜK VƏ MEXANIKI EMAL)

Şirkətə baxış

Məkan: Gəncə

Əsas məhsullar: alüminium/ paslanmayan polad/ qurğuşun külçələri, mis çubuqlar, sink konsentrasi, santexnika qurğuları, alüminium şinlər, dəmir/çuqun tökmələr, dəmir fitinqlər

İşçi sayı: 120

Əsas bazarlar: Azərbaycan

Təsis ili: 1987

"SemSan" MMC alüminium külçələri, pirinç çubuqlar, qurğuşun külçələri, santexnika məhsulları, paslanmayan polad külçələri, dəmir və çuqun tökmələri və müxtəlif pirinç profillər kimi metal məhsulların istehsalı üzrə ixtisaslaşmışdır. Şirkət bu məhsulları qəbul etmək üçün öz toplama məntəqələrinə malikdir və təbii resursların istehlakını və enerji xərclərini azaltmaq, metal tədarükünü minimuma endirmək, zərərli emissiyaları azaltmaq və yüksək keyfiyyətli xammalın istehsalını sürətləndirmək üçün metal tullantıların təkrar emalına diqqət yetirir. İstehsalat xərcləri və tullantıları azaltmaq məqsədilə, şirkət EU4Environment (2019-2024) layihəsi çərçivəsində RSDTI Klubları layihəsində iştirak edib. Bu nəşr, 2024-cü ildə aparılmış qiymətləndirmə təcrübəsi nəticəsində şirkətin təcrübəsini əks etdirir.

FAYDALARI

1

3 RSDTI variant (enerji səmərəliliyi və tullantıların idarə edilməsinə yönəldilmiş)

2

Həyata keçirilən seçim üçün qısa geri ödəmə müddəti (8 ay)

3

İnnovativ çeşidləmə texnologiyalarının tətbiqi

4

İllik enerji qənaəti 6,500 EUR

Action implemented by:

UNITED NATIONS
INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Layihə yanaşması

RSDTI qiymətləndirməsi istehsalat sahəsini araşdırdı və üç RSDTI variantını müəyyən etdi, onlardan birincisi prioritetləşdirildi və şirkət tərəfindən həyata keçirildi. Bu, nisbətən qısa geri qaytarma müddəti olan aşağı investisiya tədbirini təmsil edir:

RSDTI Variant 1: Maqnit ayırıcı: Bu təklif ferrous (dəmir) tullantıların səmərəli çeşidlənməsinin yaxşılaşdırılması üçün vacib idi. Bu, öz növbəsində məhsuldarlığı artırdı, məhsulun keyfiyyətini yüksəltdi və istehsal xərclərini azaltdı. Maqnit ayırma kimi yeniliklər, ərimə və mexaniki ayırma metodları ilə yanaşı, ferrous tullantıların çeşidlənməsi prosesinin optimallaşdırılmasında mühüm rol oynayır.

RSDTI Variant 2: Tullantı kəsmə prosesinin səmərəliliyinin artırılması: Bu prosesdə əsas problem əhəmiyyətli tullantı yaranmasıdır. Qaz kəsicilərindən istifadə edərək təxminən 3-5% dönüşü olmayan itkilər olur. Bundan əlavə, ənənəvi tullantı kəsmə metodu ətraf mühitə əhəmiyyətli dərəcədə toz və qaz emissiyalarının yaranmasına səbəb olur. Buna görə də tullantıların miqdarını azaltmaq üçün təkmilləşdirilmiş texnologiyaların tətbiq edilməsi təklif olundu, lakin şirkət bu təklifi hazırda nəzərdən keçirir və avadanlıq baha olduğundan təxirə salır.

RECP Variant 3: Metal və ərintilər üçün filtrlərin yaxşılaşdırılması: İstehsal prosesinin başqa bir mühüm mərhələsi metalın əridilməsidir ki, bu da zərərli maddələrin emissiyası ilə əlaqələndirilir. Bu halda, RECP komandası müasir avadanlıqlara uyğun filtrlərlə investisiya etməyi və ya əlavə təmizləmə metodlarından istifadə etməyi təklif etdi.

QƏNAƏT NƏTİCƏLƏRİ

RSDTI tədbirləri

VARIANT 1	Maqnit ayırma
VARIANT 2	Tullantı kəsmə prosesinin səmərəliliyinin artırılması
VARIANT 3	Metal və ərintilər üçün filtrlərin yaxşılaşdırılması

İqtisadi əsas rəqəmlər

RSDTI Variantları	İNVESTİSİYA (EUR)	ƏMANƏTLƏR (EUR/İL)	GERİ ÖDƏMƏ MÜDDƏTİ (İL)
Variant 1:	5,000	6,600	0,8

RSDTI tədbirinin tətbiqi AB tərəfindən maliyyələşdirilən EU4Environment Fəaliyyətinin bir hissəsi olmuş və UNIDO tərəfindən icra edilmişdir. Bu kontekstdə, "Semsan" MMC RSDTI Klublarının təlim və dəstək proqramına qoşulmuş və EU4Environment çərçivəsində monitorinq edilmişdir. Təvsiyə olunan RSDTI variantlarının həyata keçirilməsini yoxlamaq üçün davamlı səfərlər də aparılmışdır. EU4Environment, AB-nin Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinə təbii kapitalını qorumağa və insanların ətraf mühit rifahını artırmağa kömək edir, ətraf mühitə bağlı fəaliyyətləri dəstəkləyir, daha yaşıl böyümə imkanlarını nümayiş etdirir və ağır və ətraf mühit risklərini və təsirlərini daha yaxşı idarə etmək üçün mexanizmlər qurur. Daha ətraflı məlumat üçün: www.eu4environment.org saytına baxın.

Bu nəşr Avropa İttifaqının dəstəyi ilə hazırlanmışdır. Onun məzmununa görə yalnız UNIDO məsuliyyət daşıyır və Avropa İttifaqının baxışlarını əks etdirmir.

© – 2024 – UNIDO. Bütün hüquqlar qorunur. Şərtlərə uyğun olaraq Avropa Birliyinə lisenziya verilir.

United Nations Industrial Development Organization
Ms. Tatiana Chernyavskaya
EU4Environment Project Manager
Tel: +43 1 26 0 26 5520
E-mail: t.chernyavskaya@unido.org

ACE Group Consultants, LLC
37, Khojaly Avenue, AZ1025, Damirchi Tower
Baku, Azerbaijan
Tel: (+994 12) 488 68 32
E-mail: office@aceconsultants.az